

החברותא

החברותא במאן פנימי לחברים גליון מס 367 בס"ד ערש"ק פר' חיי-שרה (ספרון) כ"ה חשוון תש"ע

פנינים יקרים

ויהיו חיי שרה וגו' (כ"ג, א) התורה מתארת פטירת שרה אמנו תחת הכותרת חיי שרה ולא מות שרה, ללמדנו שאחר פטירת הצדיק הוא ממשיך לחיות כדרשת חז"ל (ברכות סד) אין לצדיקים מנוחה לא בעוה"ז ולא לעוה"ב מדכתיב ילכו מחיל אל חיל וכו'.

ויהיו חיי שרה וגו' (כ"ג, א) בזוה"ק מאן דאיהו רב איהו ועיר וכן להיפך וכו'. י"ל דהפירוש מאן איהו רב, שמחזיק עצמו לזעיר, כי כן מצינו במשה רבינו ע"ה שהיה רב מאד והחזיק עצמו לעניו מכל האדם, ולהיפך מאן איהו זעיר באמת ע"י זה שמחזיק עצמו לרב...

ויהיו חיי שרה מאה שנה וגו' (כ"ג, א) איתא בגמרא חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום וכו', וי"ל הפירוש דעיקר השורש לאדם שיהיה בהכנעה גדולה ושפל בעיני עצמו ובמה נחשב, ואז יכול לפעול במעשיו כמו בזמן המקדש. וזה הרמז מאה ברכות נגד מאה ארונים שהיו במקדש. וזה פירוש הגמרא אל תקרי מה אלא מאה. ר"ל כאשר תהי' במדרגת מה בהכנעה תתקן ג"כ מאה הארונים שתפעול במעשיך כמו בזמן המקדש. וזהו ויהיו חיי שרה מאה שנה רמז כשהצדיק במדרגת נוקבא יראה עכ"פ להיות שפל ומוכנע, לזה רמז מאה שנה נגד מאה ארונים כנ"ל.

ויבא אברהם לספר לשרה ולככותה (כ"ג, ב) איתא במדרש מהיכן בא? רבי לוי אמר מקבורתו של תרח בא וכו'. אפשר לומר שבהספד על שרה נאמר שלמרות שהו"הים של אברהם ושרה לא היו צדיקים כלל ועיקר כמו שאומרים כליל הסדר מתחילה עובדי ע"ז היו אבותינו. עם כל זאת זכתה להיות ראשונה בשושלת של עם ישראל ושבת גדול ונפלא הוא זה.

ויען עפרון וגו' (כ"ג, י"ד) עפרון מסמל את השורש שיהי' האדם כעפר לכל אך יסוד העפר מושך את האדם לעצלות באמרו שאינו צריך לעבוד עוד כי כבר תיקן עצמו במה שהוא במדרגת עפר. ובחינת אברהם בשקילת ארבע מאות שקל כסף מרמז על ת' עלמין דכסופין להתחיל בעבודת הכורא מחדש כאילו לא עשה עדיין כלום, וק"ל.

עבד אברהם אנכי (כ"ד, ל"ד) ... ע"י ששירת אליעזר את אברהם באמונה יצא מכלל ארור לכלל ברוך. מחמת שכולו במל לצדיק אין על מה לקרות שם ארור...

ותקח הצעיר ותתכס (כ"ה, ס"ה) ... בעת הנשואין יכול האדם לבא לידי התפעלות וגבהות הלב מהכבוד שחולקין לו או. אך האדם הישר צריך לראות אז לבא לבחינת ענוה באמת שיהיה שפל בעיני עצמו עד שלא ירגיש את ישותו, כן רבקה אמנו בעת הנשואין לקחת צעיר הענווה ותתכס ומפרש רש"י לשון ותתפעל, שעבדה אז לבא לבחינת התכסות בחינת ענוה.

ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו (כ"ה, כ"א) יצחק לא התפלל לצורך עצמו רק לצורך תיקון השכינה שלא יהיה לה צער, ויעתר יצחק לה' שלא יהיה לו יתברך צער. והנה אמרו מגן שהקב"ה מתפלל וכו' והתפלל בשביל יצחק להוליד בנים וז"ש ויעתר לו ה' שיתב"ש התפלל בשבילו ותהר וכו'.

ויעתר לו ה' (כ"ה, ס"ו) משל לבן מלכים שהיה חותר על אביו מבחוץ כאדם החותר עפר מלמטה וכמו כן מן השמים מסייעין אותו לסלק כל המניעות. וכל מי שמסלק מאתו טעמים אחרים, זוכה למעום בטעמים הטובים, טעמו וראו כי טוב ה' טועמיה חיים זכו וכו'.

ורב יעבוד צעיר (כ"ה, כ"ג) לעשו לא היה שום חלק תקין בפני עצמו שהוא שורש השוא, רק היה לו להבטל תחת כפות רגלי יעקב אחיו ולהיות כאסקופה הנדרסת תחת הקדושה עי"ז היה תיקון כל הירוד שבידורים כלעתיד שאם היה עשו מבטל עצמו לגמרי ליעקב היה תקן לכל השוא הנמצא בעולם.

ותקח רבקה את בגדי עשו וגו' (כ"ז, ט"ז) ובאמת לא היה יעקב צריך לברכת יצחק כי הוא היה ראוי מעצמו, אך רבקה ראתה שיהיו בני ישראל בגלות ואז ילבישו את בגדי עשו ח"ו, וברכת יצחק תעמוד להם בימים הללו לימינם...

שיחת הרא"ש זיע"א פ' תרצה תשל"ה (פר זכור) פאבא ליפאס ע"מ א.א.

שמעון "ראיתי בני עליה והם מועטים, ואלו המועטים יגיעו לכוז בחינה שיהיה "רבים ביד מעטים". הרבים יהיו ביד המועטים והרוב יהיה כמו המיעוט. הרבש"ע ברא את האדם בגוף מכיון ש"אויות תהלה מקרוצי גוש וחומר", הוא רוצה תפילה מחומר, ובכל דור יש יהודים שמקריבים את כל החיים בכדי לתפוס את הנשימה הזו ולבטל את מציאות הגוף.

אנו מתפללים ולומדים, נותנים צדקה, רצים לביהכ"ס, רצים למקוה, לומדים דף גמרא, נותנים ליהודי "אוף שבת", אך כל זה מצות אנשים מלומדה, ב"מים אין לזה את החשיבות הראויה. למרות שבפועל אנו עושים חסד, אך חסד שאינו נובע ממניעים אמיתיים אינו נחשב כראוי, כמו שמספרים מהבעש"ט שבזמנו היה גוי שעשה מעשה חסד יוצא מגדר הרגיל, בשמים נעשה רעש גדול - גוי עושה כזה חסד, והדבר גרם קטרוג נורא על היהודים. הבעש"ט ברוח קדשו ידע את כל אשר נעשה וחיפש דרך איך לבטל את הקטרוג, לשם כך הוא נסע לראות מהם החסדים הגדולים של אותו גוי, ואכן ראה שהוא עושה חסדים גדולים לרוב. הבעש"ט עקב אחריו בכדי לראות איך אפשר להסיר את הקיטרוג, עד שהבחין שהוא נותן לכלב את אותם הדברים המשובחים שהוא נותן לבני אדם, מיד טען הבעש"ט לרבש"ע מה הם (המקטרגים) משתבחים בחסד שלו, אם הוא היה נותן לבני אדם מחמת רחמנות הרי זה חסד, אבל כשהוא נותן לכלב בשווה עם כולם, איזה מין חסד הוא זה. ובזה הוא ביטל את הקטרוג. וכמו כן חסד שנעשה מתוך מניעים אישיים של סיפוק אינו החסד הראוי.

אבל אצל יהודים יש נקודה שמעלה את כל הניצוצות שבמציאות הטבע. את כל ה"מצות אנשים מלומדה". ואז, כאשר האדם צריך

כל כלל ישראל צריכים לאהוב אחד את השני. אבל ברור שהדבר צריך לבוא ע"י בחירה, כי באם לא יש קטרוג. ואיך יגיעו לזה. אלא שבכל דור ודור יש יהודים שעובדים, שהרבש"ע נתן להם את החושים לעבודה, האמת היא שלכולם הוא נתן, כי למא יעדיף את זה על פני זה, ובאמצעותם יגיעו כולם.

כל העבודה היא נשימה אחת. התענוג של היצר הרע הוא בס"ה נשימה אחת - היסח הדעת. כמו שמשיח צריך לבוא בהיסח הדעת, כך התענוג של הפגם שעושים הוא היסח הדעת. כל עוד שאין את ההיסח הדעת אזי כל הפעולות שאנו עושים, תפילה, צדקה, חסד, אין להם כל ערך, הם רק מצות אנשים מלומדה, ונעשים בשביל סיפוק שעבורו האדם רץ ועושה. ולכן כשמגיע לדבר שצריך להיות שלימות הוי' או מתחיל "וינהגהו בכבודות", זה לא הולך. גם כל הענין של "וינהגהו בכבודות" הוא זמן מועט ביותר, שיעור הזמן של בחירה, וכל הבחירה היא לא יותר מנשימה אחת. בכל נשימה היא בחירה חדשה. ומהי הבחירה - רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום.

וזהו ענין העבודה. כי לכל עבודה במעשה יש מחשבות שקודמים לה, "סוף מעשה - במחשבה תחילה", לכל מעשה היתה מחשבה שקדמה לו. "לכל תכלה ראיתי קץ" תכלה הוא דבר שיש לו סוף, לכל דבר יש סוף. וכיון שהאדם מוכרח להגיע לסוף הרי זה מציאות. ולכן האדם צריך לעבוד להגיע למצב של ביטול המציאות, שהוא עובד בנשימות, ואפילו את הנשימה הוא לא יכול להחזיק. דהיינו שיאבד את כל בחינת הגוף. אולם איך יגיע לכך לאבד את כל בחינות הגוף, כשהעם בכזו ירידה "לך רד כי שיחת עמד" מהיכן יקח את המדריגה הזו. אכן בכל הדורות יש אנשים שהגיעו לשלימות, כמו שאמר רבי

ולא ילך לו כ"כ טוב, תמיד הוא צריך להחכים באמצעות נסיון של כאבים, "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיד", וכל הזמן להגיע לנסיגות של כאבים.

אמנם כאשר הוא מגיע לנסיון של כאב, הוא כבר מתוח ועצבני מחמת כל הזמן שלמד ועשה חסד, וכל מה שהלך לו מהר ובקלות נהיה עכשיו קטרוגים עליו. ולמה הגיע לידי כך, מכיון שהוא לא עומד בבחינת "שויתי ה' לנגדי תמיד כי מימיני בל אמוט". כי כאשר האדם חי בתחושה שכל פעולותיו שפועל (ביד ימין שבה כל פעולות האדם) מיד ה' היא זאת - "ימין ה' עושה חיל", אז "לא אמוט". ולכן כאשר הוא מגיע לקטרוג, דהיינו לנסיון שהוא עליו קטרוג, טוב לו כי עוניתי שלא ישכח מי הוא והיכן הוא עומד - "למען אלמד חוקיד". אך מכיון שכל הזמן הוא לא עבד, בזמן שחי בקלות וברווחה הוא לא עבד בבחינת "אל תביאני לידי נסיון", להיפך, הוא עבד בבחינה של "אני ואפסי עוד", לכן כאשר הנסיון הזה מגיע הוא נופל לגמרי. הוא כועס כחיה טורפת ונעשה כבהמה (לא בחינת "בהמות הייתי עמך"). ולכן הוא מוכרח שוב להגיע לידי נסיון כזה, כי "עד יום מותו יחכה לו בתשובה להנטותו לתחיה".

והיות שבדרך הקלה הזו הכל הולך לו בקלות, התפילות וכל המעשים הטובים, והוא חושב שהוא לומד והוא מתפלל, והמחשבות שלו בונים לו בנינים גדולים של גן עדן ושל שכר שיהיה לו, והוא מדמה בנפשו שהוא מחזיק את העולם. ובאופן כזה הוא חי ועושה את המצות באופן שיש לו אחיזה, והוא בעצמו מציאות. והרי המצוה צריכה להיות באמונה, בבחינת "בהמות הייתי עמך", שכל מה שהוא עושה לא כחו ועוצם ידו עשה את החיל הזה, רק כמו שבהמה עושה ואפילו לא יודעת מה שהיא

לעמוד בנסיון, זה קשה מאד. וזוהי עבודה הצדיקים. ולכן הם חיים כל הזמן בפחד ו"חיל ורעדה יאחזו" מן הנסיגות. אבל אנו כשמגיע נסיון אנו נופלים בגלל שלא קולטים שזה נסיון. והסיבה לזה, שאת כל החיים שלנו אנו חיים בקלות, ומחפשים חיים קלים, ובזמן שהכל הולך טוב האדם לא מחפש לראות שהוא עכשיו בבחינת נסיון, והרי בכל רגע האדם עומד בבחינת נסיון כי המוח עובד כל הזמן. ובזמן שהולך לו בקלות אזי כמו שכתוב "וירא פרעה כי היתה הרוחה והכבד את לבו", וכאשר הוא עושה פעולה הוא נופל בגאווה, שזהו הנסיון אצל יהודים - "אל תבואני רגל גאווה", הוא נהיה מציאות של שלימות הגאווה, והמצוה שהוא עושה עטופה בגאווה.

ולכן בשעה שהאדם אין לו נסיון אז היא העבודה הכי קשה, כי אז הוא הנסיון הקשה ביותר. נסיון של "אשר קרד בדרך". היצר הרע עושה אותו קר ואדיש בכדי שהוא לא ישים לב שהוא בנסיון, ובכדי שהתפילה שלו לא תתעלה, מכיון שהיא תפילה ללא ביטול. ולמה האדם אינו בביטול, משום שהוא מתפלל בבחינת "מצות אנשים מלומדה", הוא לא חי בבחינה של "אשרי אדם מפחד תמיד", ובהכרה שהתפילה אינה ממנו רק שכינה מדברת מתוך גרונו. וזוהי העבודה. בזמן שאדם הולך לו והחיים שלו קלים הוא צריך לבקש מהרבש"ע "אל תביאני לידי נסיון", כי זהו הנסיון האמיתי, כי עכשיו הוא נמצא במצות אנשים מלומדה, הוא מונח ב"רבות מחשבות בלב איש", והוא לא מונח "בעצת ה' היא תקום", הוא לא חי בפחד ש"אל תביאני לידי נסיון" אפילו שממש עכשיו הוא נמצא בנסיון. ולכן אח"כ כאשר בא לידי נסיון של ממש הוא לא עומד בו. לכן, כדי שלא יבוא אדם לידי כך הוא צריך לסבול תמיד יסורים

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

367
T

המשך מעמ' קודם

מגיע וזה לא. איזה מין עולם הוא זה? למה משה רבינו היה כל כך גדול ובלעם כל כך באדמה? הענין הזה הוא עמוק מיני עמוק, אבל בפשטות כל זמן שאדם לא עובד עם עצמו ולא הגיע למציאות דביקות לא יוכל לעמוד בנסיון. למשל, זה ראה וגנב ומשה רבינו ראה ולא גנב, היות שהוא ראה את סיבת כל הסיבות, הוא קיבל מכה ונבהל. כל אדם מוכרח לגנוב, משה רבינו, דוד המלך, רבי עקיבא, כולם מוכרחים לגנוב, יש "אחד" שהוא המציאות ואין שני לו שיסית אותו לגנוב, אבל משה רבינו ודוד המלך וכיוצא בהם יש להם לכולם שני, שהוא מציאות הקדושה שמתלבש בלבוש של היצר הרע שמגרה אותנו בכדי שנתפלל ונקרא אליו.

עושה כי היא בהמה ואין לה דעת, כמו כן צריך להיות עבודת האדם. וכי מאחר שהרבש"ע נתן לו חכמה הוא צריך לנכס אותה לעצמו? לכן הרבש"ע מביא אותו לידי נסיון קשה בכדי שיעלה את כל הניצוצות שלו. והיות שבשעת הרוחה הוא נפל, ולא עמד בבחינת "אל תביאני לידי נסיון", ונהיה מעוטף בקטרוגים וקליפות, הרבש"ע המרחם על הבריות מרחם עליו לכל ידח ממנו ידח, והכל חוזר חלילה. הוא מביא אותו שוב לידי נסיון בכדי שיעלה את הניצוצות. אך היות שהוא לא עובד, הוא נופל ביאוש. מקודם היה לו גאווה ועכשיו הוא נופל ונהיה שבור. ומכל זה לא נהיה דביקות ואחדות הבורא. הוא לא בא לידי אמונה. רק מה, יש כאלו יהודים בעולם שעל ידם יהיה לו תיקון.

איך הם הגיעו לזה והוא לא? ובכלל למה זה

המשך יבוא אי"ה

שהשמחה במעונם

הר"ר יהודה לייב פרוש ומשפ' להולדת הנין

הר"ר משה הרשטיק ומשפ' להולדת הנכדה

הר"ר דב שנק ומשפ' להולדת הבת

הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' להולדת הנכדה

הר"ר יצחק מורגנשטרן ומשפ' להולדת הבת

הר"ר בן ציון קלר ומשפ' לנישואי הבן

הבה"ח אורי קלר לנישואיו

הר"ר שלמה כהן ומשפ' לנישואי הבן

הר"ר שמעון סאפרין ומשפ' לנישואי הבת

י"ל ע"י
מערכת החברותא
ח' עדין 3

02 - 5829688 ☎

פקס: 02 - 5325477

ח.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמה

האשה הצדקנית מרת צביה ב"ר אברהם ע"ה

נלב"ע כ' חשון תשנ"ג

ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

